

CĂMĂRILE

NU

*NU STRĂINISMULU
S'OLIGARCHIA
NICI SULIMANULU CORUMPETORU*

REDACTIA IN PASAGIUL ROMAN No. 9.

ARTICULELE NEPUBLICATE SE ARDŪ.

ABONAMENTELE

NU SE FACU DE CATU P'UNUTANU SEU 6 LUNI.

PENTRU CAPITALA BUCURESCI.

Pe unu anu [52 numere]	lei 24.
Pe șese luni [26 numere]	lei 21.
Unu singuru esemplaru	banii 50.
Linia de reclame și inserțiuni	lei 2.

În Bucuresci, abonamentele nu se facu de catu la admistratiunea diarului, pe bani gata.

CASTIGAT RIDENDO MORES

NON VIRTUS POST NUMMOS

RIDENDO DICERE VERUM QUID VETAT ?

CI

*CI ROMĂNISMULU.
DEMOCRATIA
MORAVURI DEMNE D'UNU DEMNU POPORU*

ADMINISTRATIA IN PASAGIUL ROMAN No. 11.

SCRISORILE NEPLĂTITE SE REFUSĂ.

ABONAMENTELE

ÎNCEPŪ NUMAI CU NR. 1, 13, 6 ȘI 39.

PENTRU DISTRICTES I STRAINETATE:

Pe unu anu [52 numere]	lei 27.
Pe șese luni [26 numere]	lei 14.
Unu singuru esemplaru	banii 55.
Linia de anurciuri	banii 30.
Pentru streinătate, pe anu (52 numere)	lei 30.

Din districte, abonamentele se trimitu prin mandate postale; din străinătate în numerar.

Diarulu apare nă dată pe săptămână : **DUMINECA**. — Administratore, **TOMA I. STOENESCU**.

SUMARIU :

1. — Barba lui Hasan, dupe mörte și cal' d' gineru, adică să plătescă totu elu pe lângă scobiröre și spânărit, poesie de LICĂ.
2. — D'ale d'ilei, un vă speriați, de SCARMUȘI.
3. — Felicitările Convivitoru pentru alegerea beizadelei de senatoru, de MOISE.
4. — Compendiu prescurtatü de istoria criticată, sărmană istorie, și încă generale universale, de JENICĂ MOISE SGABER-CEA.
5. — Moda, așa e, n'ai ce face, căci gustulu nu strică filornichia, poesie de COGHEHRIS.
6. — Sonet, ce folosü dacă nu sună și punga, poesie de MOISE.
7. — Dina florilorü, legenda flörei cicöre, bine că a mai rămas și basmele, poesie de JULIUS J. OSCAR.
8. — Revista poetică, sau talmeșu balmeșu, cu sparanghelü, de ACU-USOR.
9. — Ce amü fotü, Ei și ce vreü să fimü ? poesie de MUG.
10. — Bibliografie

BARBA LUI HASSAN (1)

I

La Bosfor odinörä vietuia un musulman,
O fi trăind el și astü-qi sub numele de Hassan.
Om băträn, iubit în sätü'i se întâmplă ca nă-datä
Uă greșälă neertätä
Së comită luänd o selavä.
'Ti jur!' cu nă voce gravä
Nevestei sële gräi,
'Tot pe tine te-oiü iubi!
'Dar la nei, precum se scie
'Existä-nä poligamie
'Și fiind că la nă masä e mai bine a fi trei
'De aceea și eü astü-qi vrëü să am douë femeï.'
Nevasta nimic nu dise
Cänd tureul vorba sfrisise.
El rëmase încântat
Dar de-ai sëi invidiat!

II

Șcim ênsë că la epoca când omul îmbătrânescu
Barba 'ncepe de albesce.
Și Hassan ca ori și care se'ngrijea d'äst lucru mic...
Pricepeti ce vrëü să dic...
Dar a lui primä soție
Putu 'ndatä să devie
Gelösä d'al sëü bărbat
Cređendu'l amorezat.
'Dragä pașä! îi dicea
'Tu cunosci inima mea
'Nu vrëü së më cert cu tine
'Dar eü cred c'ar fi mai bine
'Amanta s'o părăsesci
'Căci începi ca să albesci.
'In barba'ti năbrä și desä
'Perii albi încep să iasä!
Și acestea cänd dicea
Pe cei negrii îi smulgea.
Bărbatul cu bucurie
Credea că a lui soție
Din amoru'i pentru dënsul de barbä s'a îngrijit
Së nu'i parä 'mbătränit!

(1) Dupë *Messenger d'Athènes*.

III

Favorita d'altä parte
Gelösä că ea amantul și cu alta îl împarte
Se puse ca së'l flateze së'l facä a se jertfi
Numai pe ea a iubi.
'Dragä pașä! pentru tine
'Bate inima în mine,
'Căci ador al meu Hassan
'Barba ta de african.'
Și pe când Circaziana pe amantü'i fericea
Perii albi îi culegea.
Ast-fel pașä intr'üä qi
Spän de tot se pomeni.
Căci nevasta de o parte și amanta după ea
Barba lui inghindisea.

IV

MORALÄ

Taru-a dis c'a lui Sultan
Barbä, astü-qi a albit;
Altü jurä pe Coran
Cä Taru-a 'nebunit.
Și cä să aibä dreptate
Taru cu-asiduitate
Din barba sultanianä câte-un fir rupe mereü
Ș'apoi ce-o vrea Dumneđü!

*

Acum am së daü un sfat :
Junü ce barba nu v'a dat,
Cänd o cresee, nici nă datä
Nu lăsați ca de prietenü ca së fie mângäicätä
'Căci acei ce-o netezese,
A o smulge reușese!

LICĂ.

D'ALE DILEI

În sfirșit écă-ne și osciri muscălescü
În țerä. Trecerea Prutulu s'a făcut cu
atäta repeđiciune în câtü Înalta Pörtä
n'a prinsü de veste de câtü după ce
zäri de peste Dunäre oștirile împërä-
tescë. Se dice că serdarul Abdul-Kerim-
pașä 'și-arü fi spart opincele de necaz.
Astü-felü darü resbelulu a izbucnitü
și din fericire, beligeranțiü respectänd
drepturile nöstre constituționale n'au
trasü pënë acum nici unü tunü, aștep-
tänd decisiunile camerilorü nöstre care
s'au întrunitü.

Ieri d. Mitiță Sturdza a și făcutü uä
interpelare guvernulu în Senat spre a
i se raspunde :

1. Ce mësuri a luatü guvernulu pen-
tru a ascunde armata la munți, căci res-
belulu izbucnindü la Dunäre, bași-bu-
zucii suntü neräbdători d'a 'și esercita
meseria lorü și astü-felü trebuie ca ei
së nu întâmpine nici unü soldatü când
va începe a da plëscä prin țerä.

2. Ce mësuri a luatü guvernulu în
urma poruncei venite de la Stambul d'a
ne arunca în brațele lui Abdul-Kerim,
și a consolida legăturile nöstre cu Su-
blima Pörtä pentru care dënsa a și în-
ceputü a ne da dovedü de bună-voință
jefuindü vasele cu gräu ale comercian-
țilorü romäni după Dunäre.

Acestea suntü întrebările pe cari
ciutaculü beyulu de Samos le-a adre-
sat guvernulu în ședința Senatulu de
ieri, îndatä după constituirea acestü
corpü.

Ađi guvernulu va raspunde.

Noi, neputändü prevedea decisiunea
Corpurilorü nöstre legiuitöre, din care
trebuie să mărturisimü, că avem o mare
părere de rëü d'a nu vedea în asemenea
împrejurări luändü parte la desbateri
și dd. Deșliu-Apostolënu-Lungënu, cre-
demü totuși că atätü beyul câtü și toți
ciutacii sëi din Senatü și din Camerä,
își vorü pune tôte silințele ca prin cu-
ge-ările politice ce vor îndrugasä bine-
meriteze de la luminatulu Padișah.

Pîna cândü însä ciocnirile vorü în-
cepe, o bună ocașiune s'a oferitü diari-
știlorü nöștriü pentru a face parale. Pe
fie-care orä aparü suplimente cu felü-
de-felü de noutăți, cari se vîndü ca
pâinea caldä. Vestita pläcintä boerëscä
unde röde și fratele *Mucea* și *Fesliulu*
Havadișer, ș'a formatü serviciulu min-
ciunelorü lorü particulare, cu care va
asurđi pe bietulu poporü, ce n'a voitü
să iasä cândü Rușii au intratü.

Dëru în privința noutățilorü, confrä-
țiü nöștri de la *Timpulu* au unü avan-

tagiū deosebitū. Nu scimū cum se face că ei ticlucesc nouăţile mai bine de cât totă lumea; şi apoi se găseşte şi cine să le dea cređământū, cu tóte că *Românulū* de gelosie se sileşte ca pe tótă ōiua să le dea desminţirile cele mai piperate.

Din parte-ne, amū avea şi noi multe lucruri de comunicatū, dēru în asemenea momente tăcerea fiindu-ne impusă ca o datorie, nu voimū să turburāmū *pacea* acelora cari mai credū într'ēnsa, spunēndu-le că Ruşii au şi încărcatū tunurile şi suntū gata a trage cândū le va veni bine.

Scărnuşū.

FELICITARI

PENTRU ALEGAREA DE SENATORŪ BIZADELEI CIUPICU-SCUIPATU

Luminăţiei sēle Bizadei.
Era prea de lipsă să vii în Senatū
In aste momente, Bizadea Scuipatū.
Căci vai! România, scumpa noastră țēră,
Fār' de devl'ăţî largă, arū fi de ocară....
Scimū cu toţi prea bine, trēpātuţi celū mare,
La alegătorii ce-au datū alū lorū votū;
Cumū 'ţî-ai ruptū cipicū, de multū umblare,
Şi cumū 'ţî scoseşi limba de unū cotū!
Dēru ce 'ţî pasă ore? Eşti un senatorū
Alesū fără de băte, fără de omorū!
Alegătorii colegiului alū III de la Senatū şi
alū V de la Cameră:

*Scabercea, — Purdi, — Dodonea, — Pipercea, — Pan-
hiher, — Pipilici, — Tipisificaton etc. (Mai urmăđă 4 mi-
liōne de iscălituri nediscifabile).*

Pentru conformitate : **Moise.**

Bizadelei Ciupicū.

Multă bucuriā ne-a coprins d'o datā,
Când, voioşī, vēđurām că iar te-ai ales,
Fără ajutorulū nostru de-altā datā,
Fār' de a pune peptul la āst interesū!
Dēru cu tóte astea nu e indoelā,
Că pe noi, Stāpāne, nu ne veī uita.
Felicitamū dulce şi cu fierbinţelā,
Pe Parfum, pe Lascar, pe toţi din orta.

Bătăuşiū din regimentulū I şi alū III
alū cadrelorū electorale :

*Popa-Tache, — Miuleţ, — Papagal, — Gălă-
şescu, — Hamalul, — Purciă, — Căciătū, — Căina-
rul, etc. (Mai urmăđă încă 4 mi de iscălituri ne-
discifabile).*

Pentru conformitate : **Moise.**

Bizadelei Ciupieberg.

Wir vēđut prea bine und mit pcuriā
Dass du Fürste Stiefel bist ein senator;
Du welche, iubite, mit grosse frăţiā
Imer ai fost nouă geschatzer odor,
Chiamā-ne unss, fürste, dacă ai putere,
Dass unsere Deutsche sē vē cotropim,
Du bist mein geliebster und ein' halbes bere
Ţi-am aduce ſie wenn wir ne iubim!

*Flenkeschmann, — Schockätzberg, — Lignitdorf, — Kaliken-
berg, — Zanginostein, etc. (Urmēđă încă 400 de iscălituri ne-
discifabile).*

Conform cu originalul : **Moise.**

Luminăţiei sēle.

Bizadea Mărite, dacă înainte
Arū fi fostū alegeri fără de bătāi
Bieţii soţii noştri nu 'şî eşiaū din minte
Ci era şi astā-đi să trāimū cu ei!

Madam Ilie Giambaşu, Dōmna Trancă Temelie.

Pentru conformitate : **Moise.**

COMPENDIŪ PRESCURTAT

ISTORIA CRITICA GENERALE-UNIVERSALE

(Curs profesat la facultatea de litere din Bucureşti).

Domnilor! voesc a face istoria criticā, căci acē-
sta e de domeniul meu.

Sā incepem darū cu poporul cel mai antic; ace-
ştiia sunt *Jidovii*, care înainte se numeau *Israiliţi*.
Domnilor, trebuie sē sciţi că Jidovii au fost ōmeni...
Şi că s'au imulţit, au trăit şi au murit. Ce-va de
notat e că au avut şi o țēră, pe care adī n'o mai
au. În acēstā țāră se gāsea, dacă trebuie să credem
în sorginţile istoriei, şi dobitoce, şi erbā, şi apă,
şi pāmēnt. Jidovii au avut şi mai mulţi regi ale
cāror numiri ezit de a vi le spune ca sē nu vē in-
cerc memoria.

Trecem la alt popor : aceştiia sunt *Egyptionii*. Şi
aceştiia au fost ōmeni de ambele sexe...

Un student. — Hermafrodiţi n'au fost?

Profesorul. — Dupā descoperirile hieroglifice mo-

derne sē constatā că au fost şi ermafrodiţi; dar a-
cēstā cestiune nu vream s'o spuī fiind de un dome-
niū mai înalt. Aşa cum ōie, aceşti ōmeni aveaū şi
ei o țāră care, dacă nu mē înşel, mi sē pare că
mai existā şi astāđi. Acest popor a fost mare, mic,
strălucit, întunecat, civilizat şi barbar. Dintre toţi
regii lor numai pe unul îl recunōscē istoria c'a ex-
istat; acesta e *Faraon* care domni douē-đeci cente
de ani şi patru zile....

Un student. Din acesta se trag Ţiganii!

Profesorul. Nu, ci el sē trāgea.... din Ţiganii.

Trecem la al treilea popor : *Fenicienii*. Despre
aceştiia nu ne vom lungi aşa mult la vorbā ca de
cei precedinţi. Sorginţile lor istorice, care sunt cu
totul neesacte, ne aratā că au fost şi ei ōmeni, ceea-
ce nu se pōte cert afirma de vreme ce au perit.

Asirienii şi *Babylonienii*, după cum mē susţine
şi Herodot, au făcut *Turnul lui Babel*, ca să se
urce lā cer. Vedeti, domnilor, ce contrariā e istoria
de sf. scripturā care ōie că tótā lumea a lucrat la
Turnul lui Baal. Ei bine, dacă se admite de toţi
istoriciei opiniunea mea cum remāne cu diversitatea
limbilor? Acēstā cestiune e filologicā.

Persii au existat, probā e că existā şi astāđi tot
în acelaşi loc. Regii lor s'au glorificat prin inven-
tarea *Sachului*, care după cum ne spune Historicii,
logografii şi cronicarii moderni ar fi un joc. Eū nu
pot sē mē pronunţū numai de câtū asupra acestei
cestiuni, şi aşa trebuie să facū ori-ce criticū con-
sciinţiosū.

Indii s'au descoperitū tocmai acuşi unū anū, a-
cesta e motivulū pentru care nu vorbescū în com-
pendiulū mēu nimicū despre dēnsii.

Chinesii locuescū şi au locuitū într'o țēră nu-
mitā *China*. Din acēstā țēră se extrage un medi-
camentū numitū *Chimindā* (adicā China cea micā),
inventatū de Confuciu. Chinesii au avutū o-datā şi
nisce munţii numiţi Hymalaia.

Pe *Cartaginesi* îi trecem cu vederea, fiind-cā nu
ne vede, de vreme ce toţi s'au stīrpitū.

Grecii după mine suntū poporulū celū mai în-
semnatū, care apoi s'a slābānitū. Ei au fostū
forţe prāsitorii, în câtū dintr'o țēră de trei palme a
eşitū atāđi grecii în câtū s'a găsitū şi în stele după
cumū ne asigurā *Hershel, Tiho-Brache* şi *Kepler*.

Romanii care au luatū loculū grecilorū coprin-
d în istoria lorū criticā trei fapte istorice : 1. că Ro-
manii s'au rebelitū cu *poporele* cele-alte şi le-a
învişitū; 2. că Romanii s'au rebelitū cu *poporele*
cele-alte şi a fostū învişitū, şi 3. că Romanii s'au
perpetuatū prin reproducţiune din generaţiune în
generaţiune pēnē în zilele nōstre.

Evulū mediū trebuie trecutū mai cu rapiditate
ca să ajungemū mai iute la timpurile moderne. În
acestū evū istoria vorbesce totū despre ōmeni şi
anume : de *Socăți* care atunci se numeau *Germanii*,
de *Francii* care astā-đi se numesc *Leii noi*, de *A-
rabi* care suntū ascendenţii Arapilor din Basarabia
şi de alţi ōmeni care preparā *evulū modernū*

Evulū modernū sē finesece la începutulū istoriei
contemporane. Istoria sa nu e necesitate de a o mai
citi de vreme ce distanţa timpului ne fiindū mare
toţi ō aduce aminte : de resboele Francesilorū cu
Sērbii, ale Muscalilorū cu Portugesii, ale Turcilor
cu Patagonii, ale Romanilorū cu Chinesii etc. Nu
vē mai spuī fapte de frică să nu vi se ingreuēscā
memoria.

Stenografiatū de **Jenicā Moise Sgabercea**

Ex-Student alū facultăţei de Litere.

MODA

De o vreme 'n țēră nōstrā *moda* 'n tóte loū gāsece :
Nu e nici o adunare unde ea când se ivescē

Sā nu strice ce-a aflatū;
Sā nu dea reguli poicē, ce ciociolū cu sānţire
Le urmăđă, le pāleşce şi 'n a lui schimonosire
Işī dā titlulū de *noţiatū*.

Rolū mai mare însă jōcā în a țērei capitalā,
Unde sēra pre-a ei strade mi se primblā plinī de falā
Bētrāni, tineri şi copii;
Cari în loc de hainā portā nisce lungi şi largi halaturī
Şi 'mpărţitī în grope, grope, unī altcra 'şi daū sfaturī
Despre mode şi... drā îi

Mai vin' apoi mume, fete, îmbrācate, Dōmne sante,
In costume lungi la spate, scurte, strimte de 'nainte,
Cu pantoful poteovitū.
Cu poteōve de alamā, ce feresc sā nu se strice
Tocul 'nalt, purtat pe pietre, care-aratā — cum se ōie —
Picioruşul potrivit.

Jar pre cap cu câte-un *taler*, pre al căruī fund sunt puse
Pene, fulgi şi floricele, fōi de lobodā, aduse
Din Viena sau Berlin;
Şi pre ele gândăceii, fluturāşii cu-ariपीore
Şi colibrūi, pāsārele, cari par' că stau să sbōre
Cātre cerul cel seuin.

Jar pre faċiā-un vel subţire roşu,albastru, alb sau verde,
Spāndurat de micul *taler*, pre sub care mi se perde
Miī de semne ce se fac;
Pre când jūniū după modā le aruncā la ochiade
Luānd repede biletul ce din mână lor le cade
Şi pre care el desfac.

Toţi aceşti vorbesc o limbā care'ŷi ōie *c'radicata* :
Din maşir nu se mai scōte, şi 'şī ōie *chior* aci pe datā
Fār' să sciī cândū s'au certat.

Şi iar rīd, şi iar 'şī spune... dar ce'şī spun dracu 'nţelege,
Căci Francesul, Nēmţul, Turcul, n'ar putea să le deslege
Dialectu-le 'ncreutatū.

Astā limbā-āşa poicē e creatā d'acei care
Prin Paris Berlin. Viena căscānd gura, când în țērā
S'au întorsū precum s'au dus,—
Ca s'arate celor cari i-au trimis āşa departe,
C'au sciutū să se profite, c'au cetitū destulā carte, —
Strēinismul ne-au adus.

Şi acuma e la modā. — Ce, e modā şi în limbā?...
— Da, şi limba ne-au poic'to acei cari mereū tot schimbā
La costume şi-obiceii :
Nu-a rēmas ne-atins de dēnsii mai nimic în astā țērā;
Şed la masā toţi cu modā; în taifasuri modā iarā
Işī gāsece locul ei.

Şi când rēul se măresce noi privim cu nepēsare,
Ba-admirām ades pre-acea cari fār' de ruşinare
Chiar în faċa-ne ne ōie.
Cā avem o limbā *durā*; şi spre-a fi mai delicatā,
Mai sonorā, trebuieşte să-aruncām vorbe ce-aratā
Barbarismul şi-alt nimic.

Da, noi stām în nepēsare, ba urmām pre-acei ce pune
De 'nainte şi-o în urmă : cap şi cōda la-al lor nume,
Uitānd toţi cā în trecut
Moşii noştri cu-astā limbā, cărei dēnsii 'ŷi ōie barbarā,
Se mândriaū şi 'n intrul țērei, sē mândriaū şi în afarā
Şi-o pāđiaū cu al lor scut.

S'a trecut pré mult cu modā : la a dōmnei pālārie
Fluturi, fulgi; cum şi poteōve tocul sā nu sē scālcie
Le lāsām şi ne unim,
Dar în limbā cei cu modā facā bine sā ne lase;
Limba nōstrā ca Romānā e sublimā, e frumōsā,
Nu vrem s'o schimonosim.

Cogechris.

SONET

LA POESIILE D-LUI SCURTESCU

Cânturi pline d'armoniā, de patetice accente,
Care Musā fū în stare se vē dea acestū arcanū,
In câtū sē'mi răpiţi cu totul ale inimēi lamente
Şi sē'mi datī iarū consolarea ce o căutamū în van? !.

In voi simţū glasulū puternicū şi suspinele ardente
Ale inimēi sdrobite, ale bietulū sērmanū,
Biciuirea nedreptăţei în fatalele momente,
Lauda democraţiei, blestemulū pe celū tyranū !

Dacă harpa mea plāpāndā arū fi multū mai sunătoare
Aş gāsi, pōte, accente sē arātū cu infocare
Totū ce, voi, într'al meu sufletū cu amorū a'ŷi inspirat

Dar vai! n'amū altā puținţā, de câtū s'admirū cu plăcere
Sentimentele măreţe ŷ'acea nobilā durere
Ce în trista nōstrā țērā mângāere n'a aflatū! **Moise.**

DINA FLORILORU (1)

LEGENDA FLÓREI «CICÓRE»

Dedicatā unei Flori.

III

Pe tronulū de aurū alū dīlei părinte,
Pre capū cu cununa'ŷi de rađe ardinte,
Cu sceptrulū în mână de albe luminī,
De scumpe briliante, topaze, rubini;
Ascēptā trimişii ce 'ndatā-or să vinā
S'aducā rēspunsulū luatū de la dīnā.
Pre chipulū lui mīndru, plăcutū, lăcitorū,
Se vede adānculū, nestinsulū amorū
Ce'ŷi sfāşiā peptulū cumplitū. — Insā étā
Cā dalba lui faċā străluce de-odatā
De-o rađă seninā, căci dēnsu-a zāritū
Plutindū preste vēnturī trimişii în peţitū.
Şi sufletū'ŷi saltā de dorū, de iubire,
Căci dēnsulū ascēptā, ascēptā uā scire
Plăcutā, pre care ai lui peţitorī
Venindū i-o aduce pre rađe din zorī.
Rēspunsū de iubire luatū de la dīnā,
Căci, vai! elū nu scie cā scirea e plinā
De-amarā otravā : — Toţi credemū āşa
Cā'i bunū totū rēspunsulū ce-avemū a lua.

IV

Plutindū peste vēnturī trimişii în peţire
Se 'ndrept către sōre, — der' plinī de măchnire, —
Sā'ŷi ducā rēspunsulū celū crudū, ce 'l-a datū
A florilorū dīnā : — Sosescū la palatū.
Cum sōrele mīndru a priimitū în scire
Cā 'n ceruri sosit-au trimişii 'n peţire,
Ordōnā la dēnsulū îndatā a veni.
Ei vinū : — ŷi întrebā ce au a'ŷi vorbi.
Şi unulū dintr'ēnşii îi spune îndatā; —
În josū cu privirea'ŷi şi fruntea'ŷi plecatā, —
Rēspunsulū pre care lorū dīna 'l-a datū
Sā'ŷi ducā la sōre, la alū dīlei împēratū.
Der' vai! cum 'l aude puterniculū sōre
Sāri după tronulū de-odatā 'n piciorē,
Ca cum de vr'unū sērpe amarū fu muşcatū :
Iubirea 'n mână atuncī 'şī-a schimbātū
Şi peptulū de-o urā nestinsā se-aprinde.
Der' ecā : pre faċa'ŷi cea cruntā se 'ntinde
Uā rađă seninā : mania 'ŷi peri,
Se-aşēđā pe tronulū şi astū-felū vorbi :

«De acum ŷi ainte a florilorū dīnā
Sā sciţi cā va fi
Din 'nalta'ŷi poruncā, uā flōre seninā
Ce 'n zorī va zimbi.

«Ca ochii albaştri va fi uā *Cicōre*,
Şi fiind-cā nu vrea
Sā'mi dea inimōrā'ŷi, cu ochii la sōre
Mereū va fi ea.

«Când zorile dīlei pre lume venire'ŷi mī
La toţi va vesti,
Cu ochii la mine Cicōrea sosire'ŷi mī
Zimbindū va privi.

(1) Veđi *Ghimpele*, No. 14 şi 15, anulū 1877.

«Și câtă străluci-voiu pre-a cerului cale,
Cu ochii în doră,
La mine căta-va, cu sufletu 'n jale,
Arđendū de amorū!

«Și decă pre cal'e-mi cerescă vr'o dată
Unū norū m'o umbri,
Atuneea ea frunt'e'i pleca-va 'ntristată
Și adăncu m'o jeli!

«Erū cândū voiu apune, și n'optea în lume
Va-aprinde-ălū ei pharū,
Și ea se va 'nchide șoptindū alū meū nume,
Plāngēudū cu amarū!...»

V

Și s'orele ast-felū pe tronū'i vorbesce:
În cāmpurī uā florē atunci se ivesce,
Uā florē albastrā ca cerulū de-azurū,
Ca undele carii prin erbā murmurū:
E-a florilorū đină schimbatā 'n Cicōre.
Vedeți cumū privir'e'i o 'ndrēptā spre sōre! —
Sororile'i mūndre la dēnsa privescū
Și 'ntrebū: «E cādūtā din plaiulū cerescū?
E ruptā din sōre, din lunā saū stele?...»
Erū dulcele bōre șoptescū între ele:
«A florilorū đină spre cerū a sburatū,
Lāsatu-a și lēgānū și māndru palatū!...»
Și fluturī, și paseri, și frunde, și bōre,
Și florī șoptiau: «Unde e đina-ne ore?
S'a dusū să 'nflorēsca în raiulū de florī?...»
Dēr' nu scia nimeni cā florēa din zorī
E-a Florilorū Đină schimbatā 'n Cicōre
Cu ochi'i albastrūi privindū dupā sōre;
Ce nașce cândū dēnsulū pre cerū s'a ivitū
Și pere, cândū calea'i pre cerū s'a finitū!...

1877

Julius J. Oscar.

REVISTA POETICĂ POETICOASA SAU POETICESCA

(CUM VE VA PLACEA MAI BINE)

A ANILOR Ū 1875 ȘI 1876.

Îaū condeiuilū în mână ca să scriū această *revistă poeticăscă*, dēr... d'eu! de unde să mai începū? căci, nici eu nu sciu! — Amū d'inaintea mea, pe masă, unū tēnc de cărți poeticescū: una portā titlulū: *România și Mihaiū Viteziulū*, alta: *Gloriile Romānilor*; *Mihaiū Viteziulū*, o a treia: *Statua lui Mihaiū Bravulū*, — adică totū *Viteziulū*. — Bre! s'a pornitū lumea pe Mihai Viteji!... Vedeți, acumū e timpulū celū adevēratū de vitejie, căci: se 'nalță Statua de viteji, se tipārescū cărți de viteji, și căte și mai căte... S'arū speria și însuși Mihaiū Viteziulū vēdendū atāta vitejie pre noi și mai alesū aceea a d-lui *Ion Ghica* care:

Cāndū oștirea muscălescă
Va da iurāșulū pe punți
Peste Prutū, o să răcnēsca:
Bravi Romāni, fugiți la munți!...

Hei! asta nu e cea mai mare vitejie?!

Ba bine că nu!

Dēr' să lasū acum de-o parte vitejiele și să m'apucū de ce m'apucase, adică: de *Revista mea Poeticăscă*.

Să 'ncepū cu anulū 1875.

Regentulū acestū anul, care a fostū *Joe* sau *Jupiterū*, fu forțe fertiilū în poesie. (Vedeți, asta a uitat'o să ne-o spunā d-ni Astro-nomī prin calendare). Am d'inainte' m' v' v' v' v' v' s'ese cărți poeticescū, tipārite 'n acestū anul: pre care din tōte s'o iau la refecū?...

Asta 'm'i-e 'ntrebarea și nu sciu ce s'ă'mi rēspundū.

Dēr' să le iaū dupā vechime.

Așa! să 'ncepū dēr:

Cea d'antēiū carte poeticescā eșitā de sub țesurile tipografiei, în anulū 1875, este: *România și Mihaiū Viteziulū*, poemā de *Gr. P. Serrurie*.

S'ă'mi dau părerea asupra acesteii opere saū nu?

Domnulu *Serrurie* este destulū de bine cunoscutū publiculū, atātū prin mai multe opere scrise în prosā cāt și în versurī: Este scriitorū vechiū, și, prin urmare, mē scutescū de a mai face vre-o cercetare asupra opereii d-lui. Și-apoi, ceea ce m'ă mai face să trec pe lângā dēnsa e cā *Ghimpele* 'și-a arētātū multū mai pe larg de cumū aș putea să 'm'i-o arētū eu, și multū mai înaintea mea, idea ce are asuprā'i. (De nu credeți, vedeți *Ghimpele* No. 4, 5 și 6, din 23, 30 Ianuarie și 6 Februarie, acestū anul).

Așa dēr, să trecemū la a doua:

Acēsta e: *Gloriile Romānilor*, *Mihaiū Viteziulū* de *A. Pelimonū*.D-lū *Pelimonū* asemenea e cunoscutū publiculū prin numero-sele sēle scrieri în prosā și 'n versuri. Voiū spune numai cā în acēstā operā, care este curatū istoria lui Mihaiū Bravulū scrisā în versuri, gāsiniū unele strofe destulū de frumo-se, cu tōte cā în multe cadența și rima suntū puținū corecte.

Acumū s'ē vēdū și pe a treia.

— Bre! dērū curēndū treci de la una la alta? — veți striga pōte unii.
Așa este, v' dai dreptate, dēr și v' făgăduescū, într'unū modū solemnū, cā de acumū înainte nu voiū mai trece așa repede preste ele.Acum, să începū cu a treia, care portā titlulū de: *Statua lui Mihaiū Bravulū și alte poezi*, compuse de *Paul I...* și *Demetriū G...* titlu așelātū sub o figurā represintāndū Statua de pe *Boulevarū*.

Ei, vedeți! pre acești autori n'ī cōnoșce nici publiculū nici eu: s'ă facemū dēr' o cōnoșcință mai intimā cu d-lorū.

Prima bucatā poeticoasă, ce mi se 'nfăcișēsă ochilor intorcēnd frontispiciulū și *Amabili Lectorū*, este: *Mihaiū Bravulū și Călăulū*, care începe astū-felū:

Mihaiū mai 'nainte d'a domni în Romānia,
Fu banul Crajovei, respingēnd tirania;
Aduș de Alexandru ce fu vēr bun cu dēnsul,
Unindu-se cu Turci, voind a trece Istrul.

Frumoșā strofā! Ce mai măsurā și ce mai rimā! Aferim!...

Toți sciu cā începutul la o carte, și mai cu sēmā de poesie, este de-a-pururea tot ce e mai bun într'ēnsa. Apoi decā acēstā bucatā e tot ce este mai bun în cartea d-lor *Paul I... și Demetriū G...*, ce trebuie să mai đic de cele-l-alte?...Acēste versuri, dupē cāt pot să 'm' inchipuū din cele douē dinurmā, ar fi *Alexandrine* adică de patru-spre-șase silabe plane, isofone cu cele de trei-spre-șase trunchiate, avēnd măsurā Iambicā.
Ecā un exemplu de acēst soii de versurī:

Poetū nu este ori-care la pēna ca să 'ndruge
Uscate, verđi, mērunte și mari și fel de fel.

Cele douē din urmā versurī, din sus citata strofā, mai au o fărāmă de măsurā, dēr pre a celor douē d'antēiū saū c'a mēcat'o vērcolaciū saū cā autorul a uitat'o pre bāncile soiei.

Dēr să trecem, iubiți cititori, la o altā bucatā, pōte cā o fi ceva mai bunā.

Să ne oprim la *Banul Manta!* (pag. 7) care începe:

Pōrta s'ē isbesce cornurile sunā,

vers care figurē d' într'o altā poesie intitulātā tot: *Banul Manta* din broșura *Monumentulū lui Lazărū* poezii compuse de *Demetriū Constantinescu*, imprimātā în 1874, (pag. 13).

Ei! ce diceți d'asta, iubiți cititori?!

O fi vre-o ciordelā de vers ori nu?!

Pōte să nu fiā, dēr o probā mai intāritōre mē face a crede cā este.

Și care este acea probā voii s'o scoiți?

Este cā mai la vale, tot în acēstā bucatā dām peste versurile urmātore:

„Faceți dēr acuma ca țera romānā,
„Sā nu fiā sclavā hordiei pāgāne.“
— *Vom peri cu toți strigā-un trădātor,*
„Decā de la Unguri n'om cere-ajutor.“

Cele douē din urmā versuri sunt vorbā cu vorbā aceleași din poesia neuitatū *Bolintēnu*: *Mihaiū Bravulū la Călūgāreni*, care începe ast-fel:

Cānd Mihaiū invinge oștea d'Otomani,
Đice cu māriri către cāpitāni:
«A ne apēra țera este s'ă murim!:
Dumneđū va face ce va vrea s'ă fim.
— *Vom peri cu toți, — strigā un trădātor,*
Decā de la Unguri n'om cere-ajutor.» etc.

Ei! acum, iubiți cititori, n'afți mai đice cā nu este o adevēratā și temeinicā ciordelā de versuri.

Ce ar đice ore *Bolintēnu* de ar vedea acēstā ciordelā făcutā din poesiele lui?Ce, credea autorul acesteii bucatē că decā *Bolintēnu* nu mai există, pōte ciordi în bunā linisece din producțiunile lui și a se fālū cu dēnsa ca cu nisece bucatā a le negeniului s'eu?Înteleg ca o bucatā să fiā destul de lipsitā de frumuseți poe-tice, de măsurā, de rimā, în cāt s'ă nu semene nicī a poesie, nicī a prosā, ca versurile urmātore din bucatā: *Mōrtea lui Mihaiū Bravulū, în cāmpulū Turdei*. (pag. 10). cariī sunt nu se pōte mai sdruncinātore:

Dupā acēste intrigi Basta se decide,

(cariī intrigi?... Nu ni le spune.)

Atunci invitā pre Beauri de curte đis
A intra elū înainte în cortulū s'eu;
Și vēdendū singurū pe Mihaiū în cāmpie,
Strigā de uā datā intocmai ca unū leū
— Tu ești inamiculū alū scumpei patriei mele?
«In numele imperatorulū đicū cā ești prinsū;
«Și s'ă scapū inamicii' din mēnele țele,
«Chiar și într'acēstū momentū tu vei fi ucisū.»

Trēnca, flēnca,
Mere acre!...

(diceți cā nu e, de!...)

dēr nu întelegū nicī-uā-datā ca cine-va să se laude cu producțiunile altuia, intocmai ca Gaița care s'ă fudulia cu penelē Pāunulū.

Mai ecā uā altā poesie compusā asemenea din versurī ciordite, și care portā pomposulū titlu de: *Statua lui Mihaiū Bravulū*, (pag. 11).

O! umbrā prea mārītā, o! umbrā a Romāniei

Mai vin din Tergulū-Vestei cu ai ței eroi,
Reparānc cetatea și gata de rēsboii;
Unesc tōtā țera 'ntr' uā singurā cetate,
Cetate pentru lupte și gloriose fapte.

„Ia țē spada cea tăioasă în focū impinge țera,
Și scapā Romānia din hordia barbarā,
Vedeți Carpatulū cā geme și Unguru 'n mānie,
Voiesce să ia sclavā bogata Romānie; etc.

identicā cu poesia d-lui *Dem. Constantinescu*, sub același titlu; publicātā totū în broșura: *Monumentulū lui Lazărū*, în 1874, și care sunā astū-felū (pag. 12).

O! umbrā a Romāniei, O! umbrā pre mārītā.

Mai vin 'n Tergulū-Vestei. Călūgāreni și sate,
Unesc tōtā țera 'ntr' uā singurā cetate,
Cetate pentru lupte și crāncene rēsboie,
S'ă pice neamicii ca picăturī de plōie,
Tipāndū amarū cu toți!

Ia spada și comandā, în foc impinge țera,
Și-o scapā din pericolū, din hordia barbarā,

Vedeți Carpatulū cā geme și Unguru 'n mānie,
Voiesce să răpiască bogata Romānie, etc.

Dēr' acum, iubiți cititori, ce mai aveți de đis?

Nimicū, așa este?

Acumū amū să v' mai citeđū uā strofā de uā frumusețe non plus ultra din uā bucatā *La Romānie!* (pag. 12).

Scumpā țera multū avutā,
Scōlā-te din letargie;
Cāci o s'ă te veđi bātutā,
Cu-a tea nerođie.

Aci autorulū đice cā țera e nerōdā.. dēr' fie cā și versurile d-lui nu suntū mai puținū nerōde..

Mai la vale:

Ați cerutū toți libertate,
Cu o mare bucurie
S'atți cādūtū în simplitate,
Și chiar în sārācie.

Cei cariī au cerut libertate au cādūt în simplitate și în sārācie... dēr și poetul (?!) nu mai puțin cādūt în simplitate, dāndu-ne nisece asemenea versurī simple, și în sārācie, dāndu-ne nisece ast-fel de rime sārāciōse; căci, mai tōte rimele versurilor din acēstā bucatā: *La Romānie!* sunt în ie.. tocmai cā strigarea celor dupā aliți cariī, cāntānd carāmbi de cisme, s'biarā tōtā đina: *iii ce!*...In *Iasomele*, (pagina 23) autorul đice:

Cu prea multā bucurie,

Vēdū o scumpā florē;

Cāntānd cu armonie, etc.

Bravo! pentru d-lui florile cāntā cu armonie.

In bucatā: *Suflā ventalū* (pagina 29) al cărei început se vede cā e preluerat dupā: *Douē suspine*, este urmātoreā strofā:

Și nu vrēu dēr a le spune,

Cā sunt coprin de hamor;

Și sunt plin de intristāciune,

Cānd le'oiū spune tutalor.

Ce dracul! nicī lāutariī din *Tirchilesi* nu cāntā ast-fel de hamor și nicī un *Academician* nu îndrugā ast-fel de intristāciune, dēr mi-te un baș-poet?!In uā altā bucatā: *Pumnalul*, (pagina 31) înceie:

Dēr d'odatā cruda mōrte,
Aundind cā și te-a răpit;
Și eū vruseiū a mē despartē,
Și d'un pumnal fui sdrobit.

(bine cā nu fu sdrobit de uā *pētrā de mōrā*).Apoi bine, mai verișcane, dacă fuși sdrobit d'un pumnal, cum ai mai putut să faci poesia?... Dōr n'ai fi făcut'o în Iad, pe ceea lume, și-ai trimis'o pre lumea nōstrā de s'a tipārit. Cā, đeu! uite *L'autre monde s'ia rēpoșailor*, nu ni-a rāportat nimic despre mōrtea d-tēle; și apoi am aflat depr'in omēni cā ești tēfār și ne-vētāmat!...

Cum s'ē face dar?

Și acēz să mai aflați ceva, iubiți cititori, cā afarā de pumnalul care l'a sdrobit, verișcanul a mai murit și de intristare, căci ecā ce ne spune în: *Noptea, Đina și Mōrtea*: (pagina 33).

Sōrele cum rēsări,

Eū murī intristat;

Pre mine mē lsbī,

(ce? cā piarea?..)

Numele'mi fu uitat.

Aferim poesii făcute dupā ce autorul a murit intristat!...

Luati modele, D-lor, D-vōstrā acēști noui cariī începeți acum a scrii poesie..

V'as mai cita, iubiți lectori, încă căte-va asemenea exemple coprinđetore de raritāți poetice, dēr spun drept cā.. tac din gurā.

Svātuesc pe acēști ne-chemați și ne-aleși poeți să se lase mai bine de poesie care nu e pentru ei!

Li s'ar aplica, cu drept cuvēnt, cāntecul lui Car:

— Tēnārul X... are darul

D'a face poesie.

— Dēr carte ceva scie?

— Da! scie-abeccedarul.

Acum s'ei lāsām pre-acēștia ca să trecem la alți.

(Va urma).

Acū ușorū.

CE-AM FOST? SI CE SUNT?

SAŪ

APOTEOZA UNUI MINISTRU

Amū fostū omū. — Și-acumū ce suntū?

O lopatā de pāmēntū

Ce-o svērli 'n vēntū.

Eramū mare o datā eū,

Uitasemū pe Dumneđū.

Ajunsesemū s'ă nu sciu

Creatū suntū... s'eu din nouri viū?...
Mare-amū fostū... Și-acumū ce suntū?...
O lopatā de pāmēntū
Ce-o svērli 'n vēntū.

Cāndū în giuru'mi priveamū eū,

Și vedeamū semenulū meū

Eū nu numai cā 'lū uramū:

Dērū... de puteamū îlū stārpeamū.

Crudū amū fostū... Și-acum ce suntū?...

O lopatā de pāmēntū

Ce-o svērli 'n vēntū.

Amū fostū pusū s'ă 'mpartū dreptatea,

Chiarū s'ă bicii nedreptatea;

Eū virtutea p'aurū damū

Cāci la aurū mē 'nchinamū.

Bronzū eramū. — Și-acumū ce suntū?...

O lopatā de pāmēntū

Ce-o svērli 'n vēntū.

Poporulū e prea pilos...
A rēbdātū; — pēne la osū
Și 'ntr'unū momentū ne-așteptatū,
Iatā, m'a esterminatū: — Și-acum ce suntū?...

C'amū fostū Totū. — Și-acum ce suntū?...

O lopatā de pāmēntū

Ce-o svērli 'n vēntū.

Eū credeamū lumea s'o 'nclinū

S'o transformū într'unū veninū,

Universu-'ntr'unū cāminū

Și 'n elū s'ă bēu s'ă m'alinū.

Grōzā-amū fostū... Și-acumū ce suntū?...

O lopatā de pāmēntū

Ce-o svērli 'n vēntū.

**

Îndulcindu-vē din oșe

Voi capete vanitōse

Nu uitați cā totū din osū

Dā veninū periculosū. **Mugi.**

D. Nicolae Scurtescu, pe lângă Colecțiunea poeziilor sale, ne mai dete đilele acestea o nouă probă de labóre, pentru înavușirea literaturii naționale, imprimāndū o a doua carte frumoșā, în care își reproduce ideile și cugetările sēle asupra glorioșei istorii a națiunei Romāne.

RHEA-SILVIA

ȘI

DESPOT-VODA

suntū douē frumo-se drame în versuri date în a doua edițiune într'unū volumū.

Acēstā nouā operā se aflā depusā spre vēndare la tōte librāriile, la Tipografia A. A. Grecescu, strada Stirbei-Vodā Nr. 4 și la Administrația *Ghimpehu*, cu 2 lei esemplarulū.

DUPA. LE GRELOT

Amicii îi vîră cu forța pe gât o bucată camă greu de mistuită.